

Molt benvolguts:

Tempus fugit, resa una clàssica locució llatina que trobem per primera vegada en Virgili (s. I aC). Potser l'heu vista escrita en algun rellotge de pèndol o de sol. S'entén prou bé: el temps s'escapa, fuig, vola. I és ben bé així. A vegades ens exclamem: *com passa, com corre, el temps!* És el que m'ha vingut primer a la memòria –i als dits damunt el teclat– en començar aquesta carta. Fa més de dos mesos de l'anterior! I en dir-vos això recordo que aquesta fugacitat i aquesta caducitat del temps la trobem expressada en alguns textos bíblics, almenys en els salms i, un xic tràgicament, en Job (Jb 9, 25-26; 14,2; Sl 144,4; 90,5-6; 102,12; i molts d'altres). I no m'hi estenc més.

Desitjo ben de cor que hàgiu passat un bon estiu, cadascú com bonament hagi pogut. Litúrgicament parlant hem tingut dues celebracions molt vinculades al fet monàstic, la primera, i al santuari de Montserrat, la segona. Em refereixo a la Transfiguració, el 6 d'agost, i, el 8 de setembre, al Naixement de la Mare de Déu. Totes dues haurien pogut ser el tema central d'una carta. Em plau, ni que sigui a misses dites, compartir-ne alguna cosa.

El relat de la Transfiguració del Senyor el trobem en tots tres evangelis sinòptics (Mt 17,1-9; Mc 9,2-10; Lc 9,28-36). El llegim cada any, en cadascun dels cicles litúrgics, el segon diumenge de Quaresma. Però així com aleshores l'accent és posat en el context de la passió i en l'itinerari cap a la Pasqua, ara, el 6 d'agost, la litúrgia ens fa recordar, tot contemplant el misteri del Crist transfigurat, la condició definitiva vers la qual tots ens encaminem, i som invitats a considerar les realitats de la fe amb un esguard il·luminat per la mateixa esperança. En efecte, al terme d'una existència viscuda com a fills de Déu, el coneixerem tal com és. Així ho expressava el Prefaci de la festa (diferent del de Quaresma): “ell va voler revelar la seva glòria davant d'uns testimonis escollits, fent resplendir gloriosament el seu cos igual al nostre; així allunyava dels seus deixebles l'escàndol de la Creu, i anunciava que en tot el cos de l'Església es realitzaria la Transfiguració acomplerta en el seu cap”. És molt significatiu que l'escena bíblica de la Transfiguració tingui una festa litúrgica pròpia. No n'hi ha gaires que en tinguin, més enllà de les dels cicles nadalenc i pasqual: la Conversió de sant Pau, la Presentació i l'Anunciació del Senyor, la Visitació de la Mare de Déu, el Naixement i el Martiri de sant Joan Baptista. “Els monjos –com deia l'abat Josep Maria en ocasió dels 50 anys de professió d'un de nosaltres– sempre hem estimat la festa de la Transfiguració del Senyor perquè hem rebut una vocació especial a la pregària, a retirar-nos al lloc de silenci i de solitud que és el monestir per dedicar-nos a escoltar en la pregària la Paraula de Déu i per contemplar en la fe el misteri de Jesucrist, (...) i d'aquesta manera deixar que el nostre interior es vagi transformant i l'Esperit Sant ens vagi identificant amb Jesucrist, tot anhelant de veure'l cara a cara en la seva glòria de ressuscitat. No és, però, una vocació que ens desconnecti dels altres germans en la fe i ni de la humanitat entera. I, menys encara, en el cas de Montserrat, on hem rebut una missió d'acolliment, de compartir les alegries i les tristeses de tanta gent, (...) per il·luminar-ho des de la fe i des de la pregària, particularment des de la vivència de la transfiguració que és cada Eucaristia”. I és per això que aquesta festa és particularment significativa per a fer la professió monàstica, tal com al llarg dels anys hem fet la majoria de monjos de Montserrat. Una festa centrada en la pregària (“Jesús pujà a la muntanya a pregar”), en l'escolta de la Paraula (“Aquest és el meu Fill, l'estimat, escolteu-lo”), en la contemplació de Jesús tot sol (“es prosternaren de front a terra... i no veieren ningú més, sinó Jesús tot sol”). Subratllo, encara, que l'Eucaristia que els oblats celebrem anualment prop de la festa de sant Benet del 21 de març a la catedral de Barcelona té lloc

precisament –i no és casual– a la capella de la Transfiguració, amb un magnífic retaule amb aquesta escena, obra gòtica de Bernat Martorell i que algú considera el millor que hi ha a la Seu barcelonina.

Pel que fa a la festa –a Montserrat solemnitat– del Naixement de la Mare de Déu, dir-vos que es tracta de la festa titular de la Basílica i patrona del monestir, per més que d'ençà del 1881, en proclamar-la patrona de les diòcesis catalanes, se li assignà una festa pròpia el 27 d'abril. Prou sabeu que aquest dia, el 8 de setembre, és conegut a casa nostra com la festa de les marededeus trobades. Es tracta d'imatges romàniques, normalment de fusta policromada, molt típiques als Països Catalans, cadascuna amb la seva llegenda: Queralt, Núria, Urgell, Meritxell, Bruguers, Canòlic, el Claustre, la Gleva, i desenes i desenes més. Montserrat és una d'elles. Tot i tractar-se, doncs, d'una festa molt antiga –ja el segle VIè la trobem en esglésies d'Orient– i molt arrelada, no en trobem, del naixement de Maria, cap esment en els Evangelis. Sí, en diverses tradicions apòcrifes sobretot en el protoevangeli (s'anomena així perquè narra fets anteriors a Jesús) de Jaume, text de ben entrat el s. II dC i del qual provenen també els noms de Joaquim i Anna com a pares de Maria. El seu naixement, en la tradició cristiana, és vist com l'alba que apunta en un món de foscor i que ens porta la Llum que és Jesucrist, el seu fill, cosa que queda ben reflectida en la litúrgia del dia: “Quan va néixer la santa Verge, la terra s'omplí de claror, arrel santa, plançó feliç que porta un fruit beneït” i, encara: “El vostre naixement, Verge Mare de Déu, anuncià el goig a tot el món, perquè de vós ha nascut el sol de justícia, Crist, el nostre Déu...” (antífoes de Laudes).

Passo ara a donar-vos alguna informació:

1) De fa temps la Ma Teresa Ribas s'ha anat preparant per a fer l'oblació. A causa, però, de les limitacions per la pandèmia no va poder fer l'entrada ni l'oblació quan hagués tocat. Per això, i perquè pugui fer l'oblació en la pròxima Gaudete (12 de desembre), aquest diumenge vinent, aprofitant que tenim Trobada a Montserrat el cap de setmana, farem la breu cerimònia de la seva entrada, després de Conventual al Cambril.

2) El 13 d'agost el nostre pare abat va fer 75 anys (i, el mateix dia, 21 de la seva benedicció abacial). Les nostres Constitucions prescriuen que en arribar a aquesta edat cal que l'abat presenti la renúncia, cosa que va fer. Això vol dir que aviat caldrà que la comunitat elegeixi un nou abat. En l'elecció hi intervenim exclusivament els monjos professors solemnes. És un moment, doncs, molt important en la vida d'una comunitat monàstica. És per això que us demano que ens porteu a la pregària, perquè fraternalment sapiguem escollir el monjo que en endavant ha de fer, paternalment, les vegades del Crist al servei de la comunitat (vegeu els cc. 2 i 64 de la Regla).

3) Diumenge passat, dia 5, va morir a Sant Feliu de Llobregat, on vivia, el nostre germà oblat Joan Torras Viver. Havia nascut el 1929 i va fer l'oblació, juntament amb la seva esposa, Maria Ferret, en la Gaudete del 1983. En Joan ha estat un home actiu, diria que apostòlicament o evangèlicament actiu. Dedicat quasi totalment a la pintura, sobretot religiosa, són desenes les seves obres de temàtica bíblica o espiritual escampades per capelles, esglésies, santuaris. Però ell i la Maria, a més, han estat implicats en diverses accions eclesials: grups de pregària, fraternitat a Sant Pere de les Puel·les, grups de diàleg prematrimonial, oblats... Home de conviccions fermes, seriós però alhora amb un humor sempre oportú. El matrimoni té 4 fills –un dels quals també oblat– i una colla de nets. De feia uns mesos havia anat perdent força mobilitat i també lucidesa. La mort li va sobrevenir tot descansant. Dimecres, festa de la Nativitat de la Mare de Déu, va tenir lloc la celebració exequial. Tinguem per a ell, i també per a la Maria i per a tota la família, una pregària confiada.

Aquesta vegada us adjunto un text del pare Josep-Miquel Bausset (L'alegria i l'amabilitat), carregat de cites bíbliques, i un article de mn. Armand Puig en què reflexiona sobre l'eutanàsia.

El cap de setmana vinent tenim Trobada a Montserrat. Ens hi veurem els qui pugueu ser-hi.

Ben cordialment,
Jordi Castanyer.